

İÇİNDEKİLER

DANIŞMANIN ÖNSÖZÜ	VII
YAZARIN ÖNSÖZÜ	IX
İÇİNDEKİLER.....	XIII
KISALTMALAR LİSTESİ	XXI
GİRİŞ.....	1
I. KONUNUN SUNUMU VE ÖNEMİ	1
II. İNCELEME PLANI	4
III. KONUNUN SINIRLANDIRILMASI VE TERMİNOLOJİ.....	5

BİRİNCİ BÖLÜM AMERİKAN HAKSIZ FİİLLER HUKUKUNUN GENEL ÖZELLİKLERİ VE TEHLİKELİ FAALİYETLERDEN DOĞAN SORUMLULUĞA İLİŞKİN GENEL HUSUSLAR

I. AMERİKAN HAKSIZ FİİLLER HUKUKUNUN GENEL ÖZELLİKLERİ.....	9
A. KAYNAKLARI.....	9
B. YAPISI VE İŞLEYİŞİ.....	11

C. TARİHSEL GELİŞİMİ.....	13
D. YARGI SÜRECİ.....	17
E. AMACINA İLİŞKİN YAKLAŞIMLAR.....	24
1. Genel Olarak.....	24
2. Düzeltici Adalet Yaklaşımı ve Hukukun Ekonomik Analizi	25
3. Diğer Yaklaşımlar.....	28
4. Değerlendirme.....	34
F. HAKSIZ FİİL TÜRLERİ.....	35
1. Genel olarak.....	35
2. İhmale Dayanan Haksız Fiiller.....	36
3. Kusursuz Sorumluluk.....	43
II. AMERİKAN HUKUKUNDA TEHLİKELİ FAALİYETLERDEN DOĞAN SORUMLULUĞUN KÖKENİ VE GELİŞİMİ.....	44
A. GENEL OLARAK.....	44
B. SORUMLULUĞUN TEMELİ: RYLANDS v. FLETCHER DAVASI.....	47
1. Davanın Konusu.....	47
2. Doğal (Olağan) Olmayan Kullanım Kriteri ve Dışarı Taşmaya Uygun Şeyler.....	49
3. Davanın Amerikan Hukukuna Etkisi.....	50
C. SORUMLULUĞUN GELİŞİM SÜRECİNİN TÜRK HUKUKU İLE KARŞILAŞTIRILMASI.....	54
1. Genel Olarak.....	54
2. Özel Düzenlemeler.....	55
3. Yargıtay İçtihadı.....	58
4. TBK m. 71 Düzenlemesi.....	58
III. TEHLİKELİ FAALİYETLERDEN DOĞAN SORUMLULUĞUN DÜŞÜNSEL TEMELLERİ.....	61
A. GENEL OLARAK.....	61
B. TEHLİKE RİSKİNİN KARŞILIKLILIK İÇERMESİ.....	68

C. YARARIN KARŞILIKLI OLMAMASI.....	70
D. TEK TARAFLI SEBEP OLMA	72
E. TOPLUMUN BAKIŞ AÇISI	75
F. ÖZENİN ETKİN SEVİYEDE OLMASINA KATKISI	76
G. FAALİYET SEVİYESİNİN ETKİN OLMASINA KATKISI ..	80
H. ZARARIN DAĞITILMASI.....	82
IV. ARA DEĞERLENDİRME: TEHLİKELİ FAALİYETLERDEN DOĞAN SORUMLULUĞUN DAR UYGULANMASI	85
A. AMERİKAN HUKUKUNDA	85
B. TÜRK HUKUKUNDA.....	92

İKİNCİ BÖLÜM
TÜRK HUKUKU İLE KARŞILAŞTIRMALI
OLARAK AMERİKAN HUKUKUNDA
TEHLİKELİ FAALİYETLERDEN DOĞAN
SORUMLULUĞUN UYGULANMA
ŞARTLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

I. GENEL OLARAK	97
II. TEHLİKELİ FAALİYETLERDEN DOĞAN SORUMLULUĞUN RESTATEMENT (THIRD) OF TORTS'TA YER ALAN UYGULANMA ŞARTLARININ TBK M. 71 HÜKMÜ İLE KARŞILAŞTIRILMALI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ	100
A. GENEL OLARAK	100
B. TEHLİKELİ FAALİYETLERDEN DOĞAN SORUMLULUĞUN ÖZNESİ	104
1. Amerikan Hukukunda	104
2. Türk Hukukunda.....	107
3. Ara Değerlendirme.....	112
C. FAALİYETİN YAYGINLIĞI.....	114

1. Genel Olarak.....	114
2. Yaygınlık (Olağanlık) Şartının Temeli.....	115
3. Yaygınlık (Olağanlık) Şartının Sorumluluğa Etkisi.....	118
4. Yaygınlık (Olağanlık) Ölçütünün Türk Hukuku Açısından Değerlendirilmesi.....	123
a. Genel Olarak.....	123
b. Tehlike İlkesi Açısından	124
c. Menfaat İlkesi Açısından	126
d. Değerlendirme	128
D. YÜKSEK ZARAR RİSKİ/YOĞUN TEHLİKE	129
1. Risk Kavramı	129
2. Risk ve Tehlikeli Faaliyet İlişkisi	133
3. Yüksek Zarar Riski/Yoğun Tehlike Şartının Tespiti.....	134
a. Genel Olarak.....	134
b. Sık veya Ağır Zarar Doğurma Ölçütü.....	137
(1) Amerikan Hukukunda	137
(2) Türk hukukunda	143
c. Ek Ölçütler	147
4. Türk ve Amerikan Hukuku Açısından Değerlendirme.....	149
E. TEHLİKENİN KAÇINILMAZLIĞI.....	152
1. Genel Olarak.....	152
2. Tehlikenin Kaçınılmazlığı ile Yüksek Risk İlişkisi	153
a. Yüksek Riskin Kaçınılamaz Olması Gereği.....	153
b. Amerikan Hukukundaki Yaklaşım Farkı.....	156
3. Beklenen Özen Derecesi	159
4. Özenin Kilit Şart Olmasının Gerekçeleri.....	162
a. Kusur Sorumluluğunun Etkisi	163
b. Sadece Yüksek Riskin Engellenmesinin Aranması.....	170
c. Yasal Düzenlemelerin Etkisi	174
d. Mahkemelerin Faaliyeti Tanımlama Biçimi	177
F. ZARAR RİSKİNİN ÖNGÖRÜLEBİLİR OLMASI.....	182

1. Genel Olarak.....	182
2. Dayandığı Düşünce	182
3. Diğer Uygulanma Şartları ile İlişkisi.....	186
a. Tipik Risk ile İlişkisi	186
b. Kaçınılmaz Tehlike İle İlişkisi	187
4. Gelişim Riskleri Açısından Değerlendirilmesi	187
G. DİĞER ŞARTLAR: FAALİYETİN SOSYAL DEĞERİ VE FAALİYETİN YÜRÜTÜLDÜĞÜ YERE UYGUNLUĞU.....	191
1. Genel Olarak.....	191
2. Faaliyetin Sosyal Değeri	192
3. Faaliyetin Yürütüldüğü Yere Uygunluğu	194
4. Değerlendirme	197
III. ÖRNEK DAVALAR ÜZERİNDEN OLAY İNCELEMELERİ.....	198
A. GENEL OLARAK	198
B. KLEIN v. PYRODYNE DAVASI	199
1. Karara Konu Olan Olay	199
2. Mahkeme Kararının Gerekçeleri.....	200
3. Kararın Türk Hukuku Açısından Değerlendirilmesi	204
C. SIEGLER v. KUHLMAN DAVASI.....	207
1. Karara Konu Olan Olay	207
2. Mahkeme Kararının Gerekçeleri.....	208
3. Kararın Türk Hukuku Açısından Değerlendirilmesi	209
D. INDIANA HARBOR v. AMERICAN CYANAMID CO. DAVASI.....	211
1. Karara Konu Olan Olay	211
2. Mahkeme Kararının Gerekçeleri.....	212
3. Kararın Türk Hukuku Açısından Değerlendirilmesi	216

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
TÜRK HUKUKU İLE KARŞILAŞTIRMALI
OLARAK AMERİKAN HUKUKUNDA
TEHLİKELİ FAALİYETLERDEN DOĞAN
SORUMLULUĞUN SINIRLANDIRILMASI

I. TEHLİKELİ FAALİYETLERDEN DOĞAN SORUMLULUĞUN SINIRLANDIRILMASI.....	221
A. GENEL OLARAK	221
B. RİSKİN KAPSAMI	225
1. Genel Olarak.....	225
2. Tehlikeli Faaliyetlerden Doğan Sorumlulukta Riskin Kapsamı	227
3. Nedensellik Bağını Kesen Sebeplerin Riskin Kapsamı ile İlişkisi.....	229
C. ZARAR GÖRENİN DAVRANIŞI.....	231
1. Zarar Görenin Kusuru Kavramı ve Sorumluluğa Etkisi	231
2. Karşılaştırmalı Sorumluluk	235
a. Kavram.....	235
b. Tehlikeli Faaliyetlerden Doğan Sorumlulukta Karşılaştırmalı Sorumluluk	239
(1) Genel Olarak.....	239
(2) Zarar Görenin Risk Üzerindeki Etkisi	240
c. Zarar Görenin Davranışının Tehlikeli Faaliyetlerden Doğan Sorumluluğa Etkisi	243
(1) İkinci Restatement Dönemi.....	244
(2) Üçüncü Restatement Düzenlemesi	247
i. Tehlikeli faaliyeti belirlemede zarar görenin davranışı.....	248
ii. Nedensellik bağına etkisi açısından zarar görenin davranışı.....	251
iii. Sorumluluğun Paylaştırılması.....	252
d. Yapısal Yatkinlik	257

3. Riskin Üstlenilmesi	259
a. Riskin Üstlenilmesi Kavramı	259
b. Sorumluluğa Etkisi.....	260
c. Türk Hukukunda Riskin Üstlenilmesi.....	264
D. ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN KUSURU	266
1. Rylands v. Fletcher Davasındaki Yaklaşım	266
2. Restatement Düzenlemelerinde Üçüncü Kişinin Kusuru...	268
3. Mahkeme Kararlarında Üçüncü Kişinin Kusuru.....	271
E. MÜCBİR SEBEP	274
1. Restatement Düzenlemelerinde Mücbir Sebep.....	274
2. Mahkeme Kararlarında Mücbir Sebep.....	276
F. TEHLİKELİ FAALİYETLERDEN DOĞAN SORUMLULUĞUN UYGULAMA ALANI DIŞINDA KALAN HALLER	278
1. Genel Olarak.....	278
2. Fayda Sağlayanlar	280
3. Yasal Yükümlülükler.....	283
4. Zarar Görenin Arazi Üzerindeki Durumu	285
II. ARA DEĞERLENDİRME	286
SONUÇ	289
KAYNAKÇA	299
KAVRAM DİZİNİ.....	317